

In en Om

het Humanistisch Verbond

Mededelingen voor de leden / no. 2

Hoe spelen we dit spel?

(Men zal zich misschien herinneren, dat we in het vorige nummer van dit blad onder de titel „Eigen stijl?” een beschouwing hebben afgedrukt, afkomstig uit Zuid-Holland, waarin het vraagstuk van een eigen stijl voor humanistische bijeenkomsten werd aangesneden. In aansluiting hierop thans een artikel, dat we aantreffen in het maandblad van onze Groningse gemeenschap.)

„Ik behoor in mijn geestelijk leven ongetwijfeld tot de humanistische denkwereld. Ik probeer ook dienovereenkomstig te leven, maar heb geen behoefte aan nog een organisatie, die mijn tijd en mijn geld vraagt.”

Wat moet je tegen deze mensen zeggen, die in potentie reeds humanist zijn? We moeten wel bedenken, dat we hier meestal te doen hebben met doorgaans ernstige, overbezette mensen, die heus gods water niet over gods akker laten lopen. Ze komen bovendien met twee waterdichte argumenten: tijd en geld. Daar kan niemand omheen en het enige minst-schadelijke antwoord zou kunnen zijn: „Ik kan het me voorstellen en moet dit respecteren.”

Maar moeten we deze man hierna loslaten? Of moeten we proberen geestelijk contact met hem te behouden? Het is denkbaar, dat reeds uit de eerste kennismaking blijkt, dat de beide gesprekspartners elkaar wel liggen. Dan is de mogelijkheid aanwezig, dat bij beide de wens levendig wordt: laten we dit 's hervatten. Zijn we dan taktisch genoeg, om niet nog 's weer aan te dringen op toetreding tot de humanistische gemeenschap, dan kan daar een geestelijke vriendschap uit groeien, die ook aan de nu nog buitenstaander de sensatie geeft: Het is toch wel 's aardig om met anderen, gelijkdenkenden over de problemen van het leven te praten. Een mens heeft nooit wijsheid alleen en de verwantschap, die ik geestelijk met deze mens heb, is toch wel even een steun en een stimulans.

Slaagt men erin, deze geestelijke binding te continueren, dan kan er een ogenblik aanbreken, dat men rustig zeggen kan: „Ga a.s. zondagmorgen 's mee naar de bijeenkomst van ons verbond. Geld kost het niet en tijd? Nou ja, het is maar of je vindt, dat die tijd goed besteed is.”

Maar dan moet het toch wel zeker zijn, dat er van dit morgenuur iets uitgaat! En wanneer gaat daar iets van uit?

Bij het stellen van deze vraag, voelt ieder, dat hier moeilijk een algemeen geldend antwoord gegeven kan worden. Deze vraag staat, als ik me niet vergis, in het brandpunt van sommige gesprekken. De mensen zijn immers zo zeer verschillend en wat de een boeit, laat de ander betrekkelijk koud. Het geestelijk palet van „de mens” is rijk geschakeerd. Waar is de compositie, die ieder bevredigt? Die is er niet en zal er nooit zijn, maar we doen er toch goed aan, dat we rekening houden met in hoofdzaak twee instellingen:

1. Zij, die zeer verstandelijk en zakelijk zijn.
2. Zij, die sterk gevoelsmatig in het leven staan.

De rationelen hebben als regel de dood aan alles, wat naar het sprookje of de mythe zweemt. Ze zijn van aanleg zeer nuchter en menen vanuit deze nuchterheid de voosheid en de onwaarachtigheid van het ritueel der kerken te doorzien. Deze mensen moet je niet aankomen met wijdingsbijeenkomsten en kerkje-spelen.

De gevoelsmensen zien dit qua aanleg milder en zijn geneigd te zeggen: „Bedenk, dat dit een spel is, dat de kerk wel eens uit grote wijsheid en realiteitszin kon spelen, omdat het appeleert aan het gevoelsleven van duizenden en hen vanuit de opgeroepen sfeer toegankelijk maakt voor de woorden van de prediker.”

Dit is psychologisch juist en behoeft bij voorbaat geen opium te zijn.

Beide categorieën hebben we in allerlei schakeringen in ons midden. En we hebben er rekening mee te houden, willen we de mensen blijven boeien.

Kunnen we en mogen we in deze dingen de geit en de kool sparen? Zeer beslist niet, maar het moet mogelijk zijn om en de-overwegend-verstandelijken en de-overwegend-gevoelsmatten aan hun trekken te doen komen. Het bestuur heeft deze weg ook reeds ingeslagen en er wijs aan gedaan.

Blijft over de vraag, hoe moeten we dit spel spelen. Hoe overwinnen we onze natuurlijke aversie tegen dit voorbeeld der kerk?

Ik heb niet de illusie, dat ik hierover de hoogste wijsheid heb, maar zou toch het volgende in onze overwegingen willen betrekken:

Het leven is geestelijk-cultureel zo rijk geschakeerd en boeiend dat het niet moeilijk moet zijn, hieruit een keuze te doen voor onze gemeenschap. Is dit een onderwerp, dat zich leent voor gedachtenwisseling en discussie, dan is het niet geschikt voor een „stemmings”-bijeenkomst.

De zondagmorgen vraagt m.i. om literatuur, dia's, vocale, instrumentale, beeldende en voordrachtskunst. Hierbij a.u.b. geen preekje. Proberen we de taal van de kunstenaar te verstaan in de vorm die hij er aan gegeven heeft en die de enig juiste is, dan zal het toch kunnen gebeuren, dat zelfs de meest verstokte a + b-man even z'n wetenschappelijke formules vergeet en ergens geraakt, stil naar huis gaat.

Landdag 1960

Net als de twee voorgaande jaren wordt er ook nu weer een gewestelijke landdag gehouden, waar men vele leden uit andere streken van het land verwacht. De belangrijke bijeenkomst vindt plaats op donderdag 29 mei (Hemelvaartsdag) in Wageningen. Gezien het aantrekkelijke programma (zie onder nieuws uit de gewesten) en de centrale ligging valt te verwachten dat het bezoek dat van vorige jaren nog zal overtreffen. Wie Emmeloord en Emmen heeft meegemaakt, zal ook deze keer zeker niet willen ontbreken, en de anderen hebben er al zoveel over gehoord, dat ze nu dit unieke gebeuren niet willen missen. Noteert u vast de datum en geeft u op bij de gemeenschapssecretariaten.

Kort verslag Hoofdbestuursvergaderingen

Op de vergadering van 23 januari werd met enige vreugde geconstateerd, dat het ledental van het Verbond over 1959 een stijging heeft ondergaan. Verheugend is ook dat het aantal abonnees op het Woord van de Week bijna verdubbeld is en de exploitatie in de nieuwe vorm daardoor vrijwel verzekerd. Onderwerp van gesprek was de viering van het derde lustrum, dat in februari 1961 zal plaats vinden. Enkele plannen hiervoor werden bekeken. De vergadering nam kennis van het besluit van het D.B. een derde raadsman voor de arbeiderskampen aan te stellen. Een aantal benoemingen van vrijwillige raadsliden werden goedgekeurd, evenals de benoeming van enkele leden in commissies. Een zeer uitvoerige en principiële discussie vond plaats over het vraagstuk van overheidssubsidies voor kerkgebouwen en bezinningstehuizen. De wijziging van Statuten en Huishoudelijk Reglement der H.J.G., die nodig was geworden door de nieuwe werkwijze, werd goedgekeurd.

Steunfonds Praktisch Humanisme

U weet toch, dat per jaar honderden mensen (leden en niet-leden) aan het Humanistisch Verbond steun vragen in hun geestelijke moeilijkheden? Het Steunfonds stelt zich ten doel dit werk financieel mogelijk te maken.

Stort uw bijdrage op postrekening 14632, Hollandsche Bank-Unie, N.V. Den Haag ten name van Steunfonds Praktisch Humanisme.

Woningruil voor de vakantie

Indien u gedurende uw vakantie uw woning met anderen wenst te ruilen dan wil de Buitenwerkcommissie hier gaarne zijn medewerking aan verlenen.

U wordt verzocht de volgende gegevens te verstrekken:

Naam:
Adres:
Woonplaats: Tel.:
Beroep:

Wat u te bieden hebt:

Ruimte:
Ligging:
Aantal bedden:
In welke maand?

Wat u zoekt:

Omgeving:
Grootte:
Benodigd aantal bedden:
In welke maand?

U wordt verzocht uw aanvraag te zenden aan: Centraal bureau, Oude Gracht 152, Utrecht, onder gelijktijdige toezending van f 2,50 voor administratiekosten.

Dit bedrag kunt u storten op postrekening no. 304.960 t.n.v. Hum. Verbond, Oude Gracht 152, Utrecht.

Voor deze woningruil aanvaardt de buitenwerkcommissie geen enkele verantwoordelijkheid. U ontvangt de gegevens zoals deze ons worden toegezonden.

De Buitenwerkcommissie

Nieuws van „De Ark”

Over enkele maanden zal ons vakantie- en conferentieoord „De Ark” in Nunspeet aan meer gasten plaats kunnen bieden. Niet omdat we aan uitbreiding kunnen gaan denken, hoewel er allerlei kleine verbeteringen regelmatig plaats vinden, maar omdat de vormingscursussen voor militairen, welke door het Humanistisch Thuisfront georganiseerd werden, ergens anders gehouden zullen worden. Het Thuisfront krijgt de beschikking over een eigen vormingscentrum, waarmee we ze van harte gelukwensen, maar daardoor behoeft men geen gebruik meer van ons huis te maken.

Men behoeft dus minder vrees dan voorheen te hebben, dat het huis vol is en bij aanvraag geen plaats blijkt te zijn. Wij verwijzen u naar de rubriek in dit blad „Vacantieplannen” en geven u in overweging, om niet te lang te wachten met uw reservering.

In het bijzonder wijzen wij de onderwijssensen onder onze leden erop, dat „De Ark” zich uitstekend leent voor het houden van werkweeken. Er is een jeugd geheel met een dagverblijf terwijl de omgeving tot één der mooiste van de Veluwe behoort.

STICHTING STEUNFONDS

Secretariaat Curaça

Comité van Aanbeveling:

Mej. mr. E. Ribbius Peletier, mej. mr. M. Tjeenk Willink,
Sidney J. v. d. Bergh, mr A. A. L. F. v. Dullemen,
D. W. v. Hattem, dr S. L. Mansholt, ir A. Paulen,
mr A. Stempels, mr H. B. J. Waslander, prof. dr F. Zernike.

De Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme is *niet* in het leven geroepen om door middel van *een verkapte contributieverhoging* de exploitatietekorten van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond gedekt te krijgen.

Het Steunfonds zamelt *slechts* gelden in *voor het praktische hulpverleningswerk* van het Verbond, en heeft daarbij *in het bijzonder* het oog gericht op *nieuwe objecten*.

Door middel van pers en radio, zijn openbare bijeenkomsten en talloze gedrukte uitgaven, maar ook door daadwerkelijke hulpverlening aan bevriende organisaties, heeft het Humanistisch Verbond in de korte tijd van zijn bestaan een waardevolle bijdrage geleverd in de strijd *tegen het* steeds meer om zich heen grijpende *nihilisme* en heeft het getoond open te staan voor de noden van duizenden buitenkerkelijken.

Al dit werk is tot nu toe verricht door vrijwillige krachten, die zich daarvoor soms zeer grote opofferingen hebben getroost.

Zonder iets af te doen aan de verdiensten van al deze krachten blijkt, voor *consolidatie en uitbreiding van het bestaande praktische werk* en *verdere ont-plooiing van het gemeenschapswerk*, steeds duidelijker de behoefte aan *volledige krachten*.

Postrekening 6168 t.n.v. Stichting Steun

PRAKTISCH HUMANISME

laan 16 c - Amersfoort

Bestuur en medewerkers:

F. C. v. d. Bergh, I. Bergsma, H. Dentz, H. te Kolste,
J. Koopman, P. A. Pols (secr.-penningm.),
dr D. H. Prins, mr dr H. J. Roethof, W. Ruitenbergh (voorz.),
J. K. Schoonenberg, drs A. P. J. Verbist.

Om tot aanstelling van volledige plaatselijke krachten te kunnen overgaan zal het steunfonds jaarlijks heel wat meer dan f 25.000,— dienen te ontvangen. Het zal door incidentele en vaste jaarlijkse bijdragen, door legaten en grote schenkingen een kapitaalkrachtig fonds moeten worden. Zover is het nog niet, doch wij kunnen dit jaar een goed begin maken door tenminste f 100.000,— bijeen te brengen.

Het Steunfonds doet binnenkort een beroep op alle aangesloten humanisten en op vele belangstellenden, die hun plaats in de humanistische beweging nog niet hebben ingenomen.

Willen de plannen voor 1960 tot een succes leiden dan moet het Steunfonds op korte termijn de beschikking krijgen over

- Honderd, over het gehele land verspreid wonende *correspondenten*, die bereid zijn korte tijd in hun woonplaats enige medewerking te verlenen,
- Duizenden namen en adressen van belangstellenden, van wie financiële steun te verwachten is.

Meldt u nog vandaag aan het secretariaat van het Steunfonds als correspondent en stuur binnen zeven dagen aan hetzelfde adres namen en adressen van belangstellenden.

Fonds Praktisch Humanisme te Amersfoort

Zomerkampen 1960 van de Buitenwerkcommissie van het Humanistisch Verbond:

Familiekampen

„De Ark” – Nunspeet:

4 familiekampen in de weken van:
23 t/m 30 juli
30 juli t/m 6 augustus
6 aug. t/m 13 augustus
13 aug. t/m 20 augustus

Prijzen volwassenen f 49,50
Kinderen 6 t/m 10 jaar f 40,—
Kinderen 0 t/m 5 jaar f 28,50
De leiding zal nog nader bekend worden gemaakt.

Zeilkamp

Langweer (Friesland)

Dit kamp wordt gehouden van 23 juli t/m 6 augustus a.s. Kosten f 55,— per week per persoon incl. huur van boten. Kookster is aanwezig. Opgaven hiervoor gaarne spoedig.

Kinderkampen

Voor kinderen van 10 t/m 12 jaar wordt een kinderkamp gehouden van 13 t/m 20 augustus a.s. Prijs f 39,50 per week, incl. f 2,— zakgeld.

De kinderen van 12 t/m 15 jaar (beslist niet ouder) kunnen naar een tentenkamp op Texel en wel van 10 t/m 20 augustus a.s. Prijs voor 10 dagen f 47,50.

Aanmeldingen en correspondentie over alle kampen van de buitenwerkcommissie te richten aan: Centraal bureau - Humanistisch Verbond, Oudegracht 152, Utrecht. Tel. 030-10163. Postrekening 304.960.

a. Het Paaskamp

Van donderdag 14 april, 18.00 uur tot en met maandag 18 april (na diner) wordt het Paaskamp gehouden. Prijs volwassenen f 30,—. Kinderen f 20,—. Indien men voor het diner op 14 april niet aanwezig kan zijn wordt (indien dit vooraf is besproken) f 2,— in mindering gebracht. Andere afwijkingen kunnen niet worden toegestaan. De leiding wordt nog nader bekendgemaakt.

b. Het Pinksterkamp

Hierover worden nog nadere mededelingen verstrekt.

c. Kinderkamp

Dit kamp wordt gehouden in het jeugdgebied van „De Ark” en wel in de week van 13 t/m 20 augustus. Prijs f 36,— per persoon. Leeftijd 7 t/m 12 jaar. Verdere gegevens volgen nog.

d. Bejaardenkampen

Van 21 mei t/m 28 mei en van 28 mei t/m 4 juni is de Ark gereserveerd voor de bejaarden. Prijs f 38,50 per week.

e. Pensionweken

In juni en de eerste helft van juli is het mogelijk zijn vakantie in de Ark door te brengen. Pensionprijs volwassenen f 42,—
kinderen 6 t/m 10 jaar f 32,—
kinderen 0 t/m 5 jaar f 26,—

Aanvragen en aanmeldingen over de onder a t/m e genoemde kampen te richten aan het Vakantie- en conferentieoord „de Ark”, Belvédèrelaan 14, Nunspeet.

N.B. Op de Ark is geen bedieningsgeld verschuldigd.

Nieuws uit de gemeenschappen

Oss heeft een leesmap ingericht, waarin die leetuur wordt opgenomen, die de meeste leden ge- woonlijk niet onder ogen komt, zoals Reken- schap, Documentatiedienst enz. Iedereen mag de map 8 dagen houden. Voor kleine gemeen- schappen is dat een goed idee, en misschien gaan de lezers zich tenslotte ook wel abonneren.

In Apeldoorn heeft men na afloop van een lezing van Schonk afgesproken, daarover nog eens een huiskamerbijeenkomst te beleggen. Dat moest veel meer gedaan worden.

De leden in Eindhoven kunnen beslist niet klagen, dat ze niet op de hoogte worden gehou- den van alle activiteiten, want om de veertien dagen krijgen ze een blaadje in huis. Niet alleen de bijeenkomsten worden daarin aangekondigd, maar er blijft ook altijd wat ruimte over om iets te vertellen over de gang van zaken in het hele Verbond. Op die manier krijgt iemand het ge- voel er ook bij te horen.

In het maandblad van Zwolle wordt dit keer bijzondere aandacht besteed aan zieken- en be- jaardenbezoek. Niet alleen heeft men er de men- sen voor weten te vinden, maar er is ook een fondsje om eens een bloemetje enz. uit te beta- len. Door een paar fikse giften is het trouwens inmiddels een fonds geworden.

In Deventer heeft een forumbijeenkomst plaatsgevonden, waarvoor men van te voren vragen kon insturen. Daaruit bleek, dat het om actuele dingen ging, zoals overbevolking, voet- baltoto, de nozems enz.

Enschede is in het bezit van een lid, die als employe van een scheepvaartmaatschappij aan de andere kant van de grote vijver zijn nieuws- gierigheid naar het humanisme in Amerika wist te bevredigen, door bij geestverwanten daar op bezoek te gaan. Over zijn prettige ervaringen kan men in het maandblad iets lezen en mis- schien vertelt hij er tussen twee reizen ook nog wel eens op een huiskamerbijeenkomst over.

Een uitstekend idee heeft Gorkum gehad, door aan leerkrachten bij het openbaar onderwijs een briefje te sturen, ondertekend door collega's - lid van het Verbond - waarin ze werden uitge- nodigd een lezing van Stellinga over Humanis- me en openbare school bij te wonen.

De pas opgerichte werkgroep in Slikkerveer heeft in de korte tijd van haar bestaan al enkele geslaagde bijeenkomsten gehad.

In Leeuwarden wist de damesgroep een film- middag te organiseren met een film van de UNICEF (het hulpfonds voor kinderen van de V.N.) met Danny Kay en een Hollandse film

Landdag 1960 Wageningen

29 mei (Hemelvaartsdag)

Gun uzelf dit uitstapje

over de haringvangst.

Arnhem, Groningen en Leiden namen in hun blad het overzicht over de contributiebesteding over, dat in „In en Om” heeft gestaan. Be- dankt! Hoe meer mensen weten wat er allemaal gebeurt, hoe meer ze hun best zullen doen om meer leden te krijgen.

En wat dat laatste betreft, in het blad van Den Haag, dat het meest verzorgde is van alle gemeenschappen, en altijd weer verrast door de aankondiging van zeer vele bijeenkomsten, waarbij het experiment niet wordt geschuwd, staan de namen van maar liefst 51 nieuwe leden.

En ten slotte de vermelding van een serie le- zingen over de godsdienstsituatie in deze tijd, die Balthoven heeft gehouden, naar wij mogen aannemen met veel succes.

Nieuws uit de gewesten

Friesland

De studiedag wordt gehouden op zondag 27 maart in het streekcentrum Olterterp bij Drach- ten. Het onderwerp is „Verborgen verleiders” en de inleider Koppenberg uit Amsterdam.

Gelderland

Op dezelfde datum vindt ook hier de studiedag plaats en wel in „Royal” in Arnhem. Onder- werp: De ratio - het verstand - bij het probleem: Atheïsme-Humanisme-Theïsme. Inleider is Dr. U. J. Rutgers, Arnhem. Aanvang 10.30 uur, kos- ten f 1,50 per persoon (reiskosten worden ver- goed) en brood meebrengen voor de gezamen- lijke broodmaaltijd.

De Landdag 1960 vindt plaats in Wageningen en wel op donderdag 26 mei (Hemelvaartsdag). Het programma bevat o.a. ontvangst in de „Ju- nushof” door Dr. Van Rijsinghe, bezoek aan één der instituten van de Landbouwhogeschool of een wandeling door de prachtige omstreken en de vertoning van een mooie culturele kleuren- film.

Utrecht

Studiedag op zaterdag 2 april 1960 van 15.30 uur tot 22.15 uur, in het Erasmushuis, Oude Gracht 152, Utrecht. Onderwerp: Hoe zie ik vanuit mijn levenshou- ding de verwezenlijking van de democratische idee.

Inleiders: Mr. A. Stempels (liberaal), Prof. Dr. I. Samkalden (P.v.d.A.), Ir. E. Hijmans (bewust a-politiek).

Slechts de eerste inleider zal zich tot de poli- tiek beperken, de beide anderen zullen de de- mocratische idee in breder verband bezien.

Toegangsprijs: f 0,75 per persoon.

Het programma is als volgt samengesteld:

15.00 uur aankomst der deelnemers.

15.30 uur opening van de vergadering.

15.45-17.40 uur Mr. Stempels, Prof. Samkalden en Ir. Hijmans spreken, onderbroken door een thee-pauze.

17.50-20 uur sectievergaderingen en gelegen- heid tot het nuttigen van een zelf meegebrachte broodmaaltijd.

20.10 plenaire vergadering. De inleiders zullen als een forum vragen beantwoorden.

22.10 sluiting van de studiedag.

In verband met de inrichting van de zaal, stel- len wij het ten zeerste op prijs indien u zich van te voren opgeeft wanneer u van plan bent te komen. Dit betekent geen zins, dat u of uw introducees, zonder voorafgaande kennisgeving, niet ook van harte welkom zijn.

Wij hopen op een grote opkomst uit alle ge- meenschappen.

Opgaven van sectieleiders worden door ons gaarne ingewacht, bij voorkeur door tussen- komst van de gemeenschapsbesturen.

Alle opgaven aan Mevr. E. van Riet, Park Welgelegen 23, Driebergen.

(In de vorige In en Om is reeds het een en ander over deze dag medegedeeld, o.a. over de terreinen, waarop de inleiders hun woorden in het bijzonder zullen richten.)

Zuid-Holland Zuid

Studiedag

op 13 maart 1960 van 10.30-16.00 uur, in „Ons Huis,” Gouvernestraat 133, Rotterdam. Onderwerp: „De jeugd in de grote stad, nu en in de toekomst.”

's Morgens een inleidend gesprek tussen:

Mej. mr. J. C. Hudig, kinderrechtster,

Dhr. K. v. Driel, pedagoog,

Dhr. Grünfeld, socioloog,

Dhr. John v. Renswoude, onderwijzer.

Na de gezamenlijke lunch (brood meel) groepsdiscussies. Per groep brengt een rappor- teur verslag uit, waarna de inleiders een slotge- sprek zullen hebben. Onbeantwoorde vragen kunnen in de Gemeenschappen nader worden besproken.

Landdag

Hum. Stichting „Socrates”

Op zondag 3 april a.s. houdt Socrates een land- dag in de Internationale School voor Wijs- begeerte, Dodeweg 8, Amersfoort. De spreker is dr. J. P. van Praag en het onderwerp: „Actieve verantwoordelijkheid” Humanisme als grondslag voor geestelijk en maatschappelijk werk.

Aanvang 10.30 uur vm. Einde 16.30 uur nam. 10.10 uur vertrekt er een gereserveerde bus van het station Amersfoort. Kosten f 3,- p.p. (incl. koffie, thee).

Aanmeldingen en volledige inlichtingen: Secr. Socrates, Oudegracht 152, Utrecht, giro 58.22.93 t.n.v. Hum. Stichting Socrates.

Nieuwe raadslieden

Sedert enkele weken beschikken opnieuw een aantal gemeenschappen over plaatselijke geeste- lijke raadslieden (P.G.R.'s). Het zijn resp. Be- verwijk, Breda, Groningen, Leeuwarden, Rotter- dam en Velsen. Voor de namen en adressen kan men zich tot de plaatselijke secretariaten wen- den.

Uw aktiviteit voor de Humanistische luisterkring „Het Woord van de Week” is nog steeds nodig!

Het gevaar is nog niet afgewend!

Maak al uw kennissen lid en versterk daardoor onze protestbeweging.